

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2008

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон 052 643 360 • Телефакс 052 643 365 • www.ue-varna.bg

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ ВАРНА

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Стоян Петков Маринов

Ex. №DX 20-382 / 13.05.2021

катедра „Икономика и организация на туризма”, Икономически университет-

Варна, научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.9 Туризъм, по научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“

Автор на дисертационния труд: Надежда Стоянова Костадинова

Тема на дисертационния труд: „Роля на бизнес хотелите за развитие на Велико Търново като дестинация за конферентен туризъм“

Основание за изготвяне на рецензията: Заповед № РД-06-41/07.04.2021г. на Ректора на ИУ-Варна за определяне на Научно жури и решение на Научното жури от проведено заседание на 14.04.2021 г.

1. Представяне на докторанта

Надежда Стоянова Костадинова е родена на 11 февруари 1981г. Средното си образование завършва в Езикова гимназия „Проф. д-р Асен Златаров“, Велико Търново; паралелка „Мениджмънт с усилено изучаване на английски език“. В периода 1996-2004г. Надежда Стоянова Костадинова придобива последователно ОКС „бакалавър“ по специалност „Туризъм“ (2000г.) и ОКС „магистър“ по специалност „Финанси“ (2004 г.) във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, Велико Търново.

Надежда Костадинова реализира докторантурата си като докторант в редовна форма на обучение, държавна поръчка, в катедра „Икономика и организация на туризма“ при факултет „Управление“ на ИУ-Варна в периода 01.02.2018г.-04.03.2021г.

Надежда Костадинова започва професионалната си кариера през 2006 г. на длъжност „Мениджър събития и организиран туризъм“ в хотел „Премиер“ на фирма „Поликомерс – СГ“ ЕООД, Велико Търново. В периода от 2009 до 2018г. работи в същата фирма на длъжност „Мениджър маркетинг и продажби“.

От 2017г. до 2021г. Надежда Костадинова е асистент в катедра „Туризъм“ на Стопанския факултет във Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, а към момента е хоноруван преподавател към същата катедра.

През 2012г. Надежда Костадинова ръководи проект в областта на аутсорсинг услугите и телемаркетинга във фирма „Юрокор“ ЕАД, София. През 2014г. участва в Проект BG051PO001-3.3.07-0002 “Студентски практики” като ментор на студенти-практиканти в хотел „Премиер“, Велико Търново и комплекс „Извора“, с. Арбанаси на фирма „Поликомерс – СГ“ ЕООД, Велико Търново.

Надежда Костадинова владее английски, руски език и испански език.

2. Обща характеристика на дисертационния труд

2.1. Оценка на обема и структурата

Представеният за рецензиране дисертационен труд е с общ обем 261 стандартни страници, в т.ч. увод (10 стр.), основен текст (209 стр.), заключение (7 стр.), списък на използваната литература (11 стр.) и 13 приложения (17 стр.).

Обемът на дисертационния труд е достатъчен за отразяване на авторските концептуални идеи и резултати от проведените емпирични проучвания относно ролята на бизнес хотелите за развитие на Велико Търново като дестинация за конферентен туризъм.

Изложението е представено чрез стандартна за дисертационна разработка структура, която се състои от три основни части (глави) с общо 14 параграфа – първа глава с 5 основни параграфа и с общ обем 69 страници; втора глава с 5 параграфа (3 подпараграфа) и обем 80 страници и трета глава с 4 параграфа (2 подпараграфа) и обем от 60 страници..

Съотношението между обемите на трите съдържателни глави е сравнително добре балансирано – 1 към 1,2 към 0,9. В логически-смислово отношение структурата на дисертацията е в съответствие със съдържанието на текста.

Илюстративният материал в рамките на основния текст включва 12 таблици и 27 фигури. Стилът е на добро научно равнище. Научният апарат е прецизен.

Рецензираният дисертационен труд отговаря на изискванията чл.27. (2) от ППЗРАС - представен е във вид и обем, съответстващи на специфичните изисквания на първичното звено и съдържа: заглавна страница; съдържание; увод; изложение; заключение - резюме на получените резултати; библиография.

2.2. Оценка на актуалността на темата.

Актуалността на темата е добре обоснована в увода чрез привеждане на два аргумента. Първо, посочване на недостатъчното развитие на Велико Търново като дестинация за конферентен туризъм въпреки наличието на качествени бизнес хотели в туристическото място. Второ, изтъкване на факта, че зависимостта „бизнес хотели - конферентен туристически продукт - конферентен туризъм“ не е достатъчно изследвана и разработена в теоретико-практическо отношение.

2.3. Оценка на предмета, обекта, целите, задачите и тезата на изследването

Уводът на дисертацията очертава научната и методологичната рамка на разработката. Налице е правилна формулировка на предмета и обекта на изследването. Предметът на изследването представлява значим научен проблем и визира ролята на бизнес хотелите за развитието на конферентен туризъм в дестинацията. Като обект на изследването правилно са посочени бизнес хотелите във Велико Търново в контекста на предлагания конферентен продукт.

Поставена е значима основна научна цел на изследването: да се изведат възможни подходи и възможности за формирането на Велико Търново като дестинация за конферентен туризъм на базата на ролята и значението на бизнес хотелите.

Целта е определена в изследователски задачи, способстващи нейното постигане. В логически порядък задачите на научното изследване в дисертацията са посветени на шест конкретни проблема:

Първо, теоретична интерпретация на понятието „бизнес хотел“ и систематизиране на неговите особености.

Второ, определяне на съдържанието и структурата на конферентния туристически продукт.

Трето, характеризиране на Велико Търново като дестинация за конферентен туризъм.

Четвърто, оценяване на конферентния хотелски продукт в дестинация Велико Търново.

Пето, синтезиране на теоретичен модел за създаване на конферентен продукт на бизнес хотелите в туристическата дестинация.

Шесто, очертаване на насоки за формиране на Велико Търново като дестинация за конферентен туризъм.

Поставената изследователска теза на дисертацията е логична, отразява предметния замисъл на разработката и гласи че „бизнес хотелите в града със своите същностни характеристики и специфични особености притежават потенциал да доразвият и осъвременят конферентния продукт на дестинацията, като това е възможно посредством комплекс от активности, базирани на информирано взети решения“.

Обосновката на тезата кореспондира с проверката на четири работни хипотези, съдържащи твърденията: „бизнес хотелите във Велико Търново са предпоставка за разработването на съвременен конферентен продукт; потребителското търсене в дестинацията налага необходимостта от усъвършенстване на конферентния хотелиерски продукт на града; конферентният продукт на бизнес хотелите може да добие стратегическа значимост за дестинацията чрез ефективно публично-частно партньорство; внедряването на съвременни дигитални продукти би повишило разпознаваемостта на дестинацията за конферентен туризъм.“

2.4. Оценка на методическия инструментариум.

За постигане на целта на разработката и изпълнение на произтичащите от нея задачи са използвани подходящи методи като: наблюдение, анализ и синтез на информацията. Реализирано е емпирично изследване. Проведено е анкетно проучване с фирми – организатори на конферентни събития (анкетирани са 59 представители на организации с цел установяване на нагласите и очакванията на организаторите към потребявания конферентен продукт в местните бизнес хотели). Проведено е полуструктурно стандартизирано интервю с мениджъри на бизнес хотели във Велико Търново с цел установяване на противачия понастоящем

цялостен комуникационен процес между хотелиери и потребители на конферентни услуги (фирми-организатори), както и извеждане на някои общи тенденции в нагласите на мениджърите спрямо бъдещото развитие на продукта. Направено е експертно допитване до маркетинг-специалисти от туристическия бранш във Велико Търново за изготвяне на експертни карти с цел установяване доколко уебсайтовете на бизнес хотелите предлагат възможности за пълноценен и ефективен процес на комуникация с организаторите на конферентни прояви.

За обработка, анализ и графична визуализация на емпиричните данни, събрани от докторанта, са използвани програмните продукти Excel и SPSS.

Докторантът е посочил коректно ограниченията на научното изследване: разглеждане на бизнес хотелите в рамките на тяхната частна инициатива; абстрактиране от цените като мотив за промяна в търсенията на конферентния хотелиерски продукт в дестинацията; изследване на разпознаването на дестинацията от организаторите на конферентен туризъм и индиректно отчитане на представянето на дестинацията в конкурентна среда; игнориране влиянието на културно-историческия ресурс на града като фактор за привличане на конферентни туристи; проучване на възможностите за развитие на конферентния продукт в дестинацията в нормален период на търсене и предлагане без отчитане на влиянието пандемията Covid-19.

2.5. Оценка на информираността на докторанта

Надежда Костадинова показва добра осведоменост относно теоретичните и практическите постижения в областта на конферентния туризъм и дейността на бизнес хотелите по отношение на този вид туризъм. Изследването е осъществено на базата на **187** литературни и информационни източника, в т.ч. **43** авторски заглавия и **21** институционални документа на кирилица, **69** авторски заглавия и **24** институционални документа на латиница, **29** специализирани интернет сайта. Официалните статистически данни са от НСИ, СОТ, ЕК, Евробарометър и Евромонитор до края на 2020 г.

2.6. Оценка на съдържанието на дисертационния труд

В глава първа на разработката са систематизирани теоретичните аспекти на ролята на бизнес хотелите за развитие на конферентен туризъм. Направена е характеристика на бизнес туризма като фактор за развитие на бизнес хотелите.

Предложено е авторско определение на понятието „бизнес хотел“ и е направена класификация на бизнес хотелите в контекста на съвременните категорийни системи. Надградено е разбирането за същността, структурата и особеностите на конферентния хотелиерски продукт. Разграничени са и са дефинирани два основни съставни компонента на конферентния хотелиерски продукт: първо, хотелиерската суперструктура (със задължителен и доброволен характер), включваща функционалните зони на хотела (лоби бар, рецепция, помещения за настаняване, кухненски блок, ресторант, конферентен център, бизнес център, СПА център и т.н); второ, хотелиерското обслужване в три етапа: преди, по време и след реализиране на престоя. Идентифицирани са две групи потребители на конферентен продукт - фирмени организации, потребяващи конферентен продукт и индивидуалните потребители, участващи в конференции.

Изведени са съвременни тенденции на търсения и предлагането на конферентен продукт, формирани под влиянието на процесите на глобализация, пониженото качество на конферентния хотелиерски продукт, индивидуализирането на туристическото предлагане, специфичните потребности и изисквания на туристите, процесите на дигитализация, политиките за устойчивост на конферентния хотелиерски продукт, намаляващата роля на посредниците.

Втора глава е посветена на анализа и оценката на продукта на бизнес хотелите в дестинация Велико Търново. В началото е синтезиран авторски модел, възпроизвеждащ теоретично структурата и съдържателните елементи на дестинация за конферентен туризъм. На основата на модела са анализирани условията за развитие на Велико Търново като дестинация за конферентен туризъм. Анализиран е хотелиерският конферентен продукт в дестинацията по отношение на неговите основни елементи: инфраструктурата на бизнес хотелите във Велико Търново; хотелиерската суперструктура за конферентен туризъм; обслужването в бизнес хотелите; подготовката на персонала; иновациите в бизнес хотелите. Направеният анализ потвърждава хипотезата, че бизнес хотелите във Велико Търново са добра основа за разработването на съвременен конферентен продукт. Анализът е последван от оценка на конферентния хотелиерски продукт в бизнес хотелите на дестинация Велико Търново. Оценката е направена на базата на данните от анкетно проучване с потребители на конферентен продукт в дестинация Велико Търново.

Респондентите, взели участие са представители на фирми, потребили конферентни услуги в бизнес хотелите на изследваната дестинация, но и с опит в организацията на конференции и в други дестинации в страната. Разкрити са нагласите и очакванията на организаторите към КХП. В съпоставка със събраната емпирична информация и проведените конкретни проучвания („Интервю с мениджъри на бизнес хотели“ и „Експертна оценка на онлайн платформите за комуникация с потребителите на конферентен хотелиерски продукт в дестинация Велико Търново“) се правят изводи за нивото на конферентния продукт на бизнес хотелите в дестинация Велико Търново, за неговите силни, слаби страни и потенциал за развитие.

Интерпретацията на данните от анкетното проучване дава положителен отговор на хипотезата, че конферентният продукт в дестинацията следва да се усъвършенства, за да отговори в по-висока степен на очакванията на търсенето.

Главата завършва с предложен авторски модел за създаване на качествен конферентен хотелиерски продукт на дестинацията в двете му структуроопределящи части: хотелиерска супер- и инфраструктура и хотелиерско обслужване.

Трета глава на дисертацията съдържа практико-приложни идеи и насоки за развитие на Велико Търново като дестинация за конферентен туризъм. Посочени са проблемите, очертани са предизвикателствата и са направени препоръки за усъвършенстване на публичния и частния сектор във Велико Търново като дестинация за конферентен туризъм. Споделени са идеи за приложение на кълстерния подход за целите на конферентния туризъм в дестинация Велико Търново. Докторантът предлага създаване на няколко кръга партньорства, а като тяхен инициатор се посочват бизнес хотелите, чиито основен мотив за изграждане на кълстерно обединение би бил повишаването на приходите от конферентните мероприятия в изградената конферентна база. Доказва се заложената трета хипотеза, че конферентният продукт на бизнес хотелите може да добие стратегическа значимост за дестинацията чрез ефективно публично-частно партньорство.

За формиране и развитие на конферентния продукт на Велико Търново докторантът предлага конкретни иновативни подходи в две направления – интеграция на бизнес хотелите в дестинацията и внедряване на дигитален

инструментариум в създаването на конферентния продукт. Като предимства на хотелиерската интеграция се дискутират изграждането на стандарти на работа; реализиране на икономии от опита; споделяне на разходи; ползи от общи стратегии. Опирайки се на добрите практики на световни хотелиерски вериги като Hilton, Hyatt и Marriott, в направление дигитализация са направени две удачни предложения: първо, внедряване на онлайн инструменти, предназначени за употреба от организаторите на събития, които да улесняват оперативните процеси при подготовката на конференциите; и второ, изграждане на взаимоотношения с партньори, специализирани в предлагането на конферентни услуги. Формулираните предложения аргументират заложената четвърта хипотеза, че партньорствата на бизнес хотелите на дигитална основа биха довели до по-разпознаваемо присъствие на Велико Търново като дестинация за конферентен туризъм.

Главата завършва с изведени ползи за конферентния продукт на дестинация Велико Търново след прилагане на кълстерния модел.

3. Научно-приложни приноси в дисертационния труд

В съдържанието на дисертационния труд се открояват следните теоретико-методологични и практико-приложни приносни моменти:

Първо, на основата на систематизация на теоретичните интерпретации на понятието „бизнес хотел“, същото е дефинирано и е предложена авторска класификация на бизнес хотелите

Второ, разгледана е същността и са систематизирани особеностите на конферентния хотелски продукт и на неговите две групи потребители – организаторите на конференции и участниците в конференции.

Трето, специфицирана е концепцията за структурата и съдържанието на туристическа дестинация в аспекта на дестинация за конферентен туризъм

Четвърто, характеризиран е град Велико Търново като дестинация за конферентен туризъм с извеждане на силни и слаби страни.

Пето, анализиран е конферентния хотелски продукт в дестинация Велико Търново по неговите два структурни компонента- материална база и обслужване.

Шесто, предложен е авторски модел за проектиране, създаване и оценка на качествен конферентен хотелски продукт

Седмо, предложени са подходи и средства за развитие на Велико Търново като дестинация за конферентен туризъм на основата на конферентния хотелиерски продукт (публично-частно партньорство, къстмерен модел; хотелска интеграция; дигитализация и др.)

4. Критични бележки и въпроси

Препоръчваме на авторката да разшири и задълбочи изследването си относно пълния комплекс от фактори, влияещи върху формирането и развитието на дестинация за конферентен туризъм, включително и фактори, пораждащи кризисни ситуации на туристическия пазар.

Предоставяйки възможност на докторанта за достойна защита поставяме на вниманието му два въпроса:

Първо, в кои национални и международни туристически организации следва да участват активно представителите на бизнес хотелите във Велико Търново с цел развитие на конферентния им туристически продукт и популяризиране на дестинацията за конферентен туризъм.

Второ, какви са настоящите възможности за приложение на изкуствения интелект (AI) в дейността на бизнес хотелите във Велико Търново с цел популяризиране на града като дестинация за конферентен туризъм?

5. Други изисквания към докторанта и дисертационния труд

Надежда Костадинова прилага към дисертацията общо 4 публикации по темата на разработката - две самостоятелни статии и 2 самостоятелни научни доклада. Една статията е публикувана в Списание "Социалноикономически анализи", Книга 2/2020 (18), Поредица на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, а втората в сборник със статии "Get Ready for IGeneration, Contemporary Trends in Tourism and Hospitality, 2019", Novi Sad, pp 249-257.

Представените публикации тематично отразяват части от дисертационния труд и му осигуряват достатъчна публичност. Като количество и структура по видове публикациите изпълняват изискванията на Правила за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет – Варна.

Приложението към автореферата е с обем от 43 страници, съдържа основните моменти от дисертационния труд и отговаря на изискванията.

6. Заключение

Рецензираният дисертационен труд, реализираните публикации, авторефератът и представените документи на Надежда Костадинова отговарят на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 и на изискванията по чл. 6 от Закона за развитие на академичния състав в Република България, както и на изискванията на чл. 27 от Правилника за приложение на Закона за развитие на академичния състав и на чл. 34 и чл. 35 от Правила за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет – Варна

Надежда Костадинова познава научните постижения и практиката в областта на туризма. Способна е да провежда самостоятелно научно изследване, използвайки съвременните научни методи. Дисертационният труд има стойност както в теоретичен и методологичен, така и в приложен аспект и може да се използва за усъвършенстване на конферентен туристически продукт и за развитие на дестинация за конферентен туризъм.

Достойнствата на дисертационния труд и на съществуващите го документи ми дават основание да им поставя **положителна оценка** и да гласувам за присъждането на образователната и научна степен “доктор” в професионално направление 3.9 Туризъм, по научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“ на Надежда Костадинова.

07.05.2021 г.

Рецензент:

(проф. д-р Стоян Маринов)

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. д-р Слави Петров Димитров - член на научното жури
съгласно Заповед на Ректора на Икономически университет - Варна
№ РД-06-41 от 07.04.2021 г.

1. Обща информация

Процедурата е в професионално направление: 3.9. Туризъм, област на висшето образование (научна област): 3. Социални, стопански и правни науки, Структурно обучаващо звено: катедра „Икономика и организация на туризма“, Факултет „Управление“, Икономически университет – Варна.

В обявената процедура и съгласно заповед № РД-06-41 от 07.04.2021 г. съм определен за член на Научното жури. По решение на същото съм определен да изготвя рецензия.

Настоящата рецензия е относно дисертационния труд на Надежда Стоянова Костадинова – редовен докторант, държавна поръчка към катедра “Икономика и организация на туризма” на Икономически университет - Варна и е съобразена с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р. България и Правилника за неговото приложение.

Тема на дисертацията: „Роля на бизнес хотелите за развитие на Велико Търново като дестинация за конферентен туризъм“.

2. Данни за дисертанта

Надежда Стоянова Костадинова е родена на 11 февруари 1981 г. в град Велико Търново. През 2000 г. завърши Езикова гимназия „Проф. д-р Асен Златаров“, Велико Търново, паралелка „Мениджмънт с усилено изучаване на английски език“. През 2004 г. завърши Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, сп. „Туризъм“, ОКС бакалавър. През 2006 г. завърши ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, сп. „Финанси“, ОКС Магистър по икономика.

От 2006 г. до 2018 г. работи за Поликомерс – СГ ЕООД, Велико Търново с обекти: Хотел „Премиер“ Велико Търново, Комплекс „Извора“, с. Арбанаси. Последователно

заема позициите на Мениджър събития и организиран туризъм през 2006 г. и Мениджър маркетинг и продажби през 2009. На посочените длъжности е отговорна за процесите по офертиране, консултиране и кореспонденция с организирани туристи; изграждане маркетинговата стратегия на обектите и позиционирането им на пазара, управление на дейностите с цел увеличаване и поддържане заетостта на хотелите, извършване на мониторинг на пазара; договаряне на нови партньорства; отговаря за отчетността на обектите и др.

В периода 05.2012 – 08.2012 г. работи за „Юрокор“ ЕАД, София, офис Велико Търново, като отговорник проект и изпълнява координиращи функции в рамките на възложения и екип.

От 2017 г. е асистент по туризъм във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, а от 2021 г. е хоноруван преподавател в същия университет. Водила е семинарни упражнения и лекционни курсове по „Хотелиерство“ и „Туристическа анимация“, практически упражнения и работа със специализиран институционален софтуер. Участвала е в подготовката на конференции, кръгли маси и други събития, има и участие в един проект. Владее английски, испански и руски език.

Надежда Стоянова Костадинова е зачислена със заповед № РД-17-167 от 29.01.2018 г., в редовна докторантura, държавна поръчка в докторска програма „Икономика и управление (туризъм)“ в научна област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.9. Туризъм. Първичното звено в което се организира обучението е катедра „Икономика и организация на туризма“ към Факултет „Управление“ на Икономически университет - Варна. Срокът на обучение е три години считано от 01.02.2018 г. до 01.02.2021 г. Научен ръководител е проф. д-р Таня Дъбева Филипова. Темата на дисертационния труд е: „Роля на бизнес хотелите за развитие на Велико Търново като дестинация за конферентен туризъм“.

След полагането на докторантските минимуми (четири на брой) и окончателното завършване на дисертационния труд със заповед № РД-17-423, 04.03.2021 г. дисертанта е отчислен с право на защита. Дисертационният труд е обсъден и насочен за защита на катедрено заседание на катедра „Икономика и организация на туризма“ с Протокол №6/23.03.2021 г. Не са установени нарушения съгласно законовите държавни разпоредби.

3. Общо представяне на дисертационния труд

Представеният труд е с обем 261 стр., вкл. 12 таблици и 27 фигури. Представен е списък на литературните и информационни източници, както и 13 приложения. Списъкът на използваната литература се състои от 187 литературни и информационни източника, в т.ч. 43 авторски заглавия и 21 институционални документа на кирилица, 69 авторски заглавия и 24 институционални документа на латиница, 29 специализирани интернет сайта. Разработеният обем позволява пълно развитие на изложението и представяне с достатъчни графични средства.

4. Преценка на структурата и съдържанието на дисертационния труд

Дисертационният труд на дисертант Надежда Костадинова съдържа всички задължителни елементи: заглавна страница, съдържание, увод, изложение (три глави), заключение – резюме на получените резултати с декларация за оригиналност, списък на съкращенията, списък на таблиците, списък на фигуурите, използваната литература и приложенията.

При разработване на научния труд са спазени главните методически изисквания, в т. ч. – точни формулировки на целта и задачите, обосновка на актуалността, преглед на предшестващи изследвания по проблема, методика на изследването, фактическо състояние и развитието на явлението, и заключение с практически резултати – оценки и препоръки.

Дисертационният труд на дисертант Надежда Костадинова е с оригинална и много актуална тематика. Изследователският подход на дисертанта е резултатен и може да послужи като модел и пример за други подобни изследвания.

Авторефератът отговаря на съдържанието на разработката и представя най-съществените черти на дисертационния труд. Няма данни за наличие на plagiatство.

5. Идентифициране и оценяване на научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд

Приемам формулираните от автора приноси на дисертационния труд (1-6).

Темата на дисертационния труд на дисертант Надежда Костадинова е насочена към актуални проблеми свързани с развитието на туризма във Велико Търново и по-специално с възможностите за развитие на конферентен туризъм в тази туристическа дестинация. Тe

са засегнати в различна степен в досегашните научни разработки. Представеният труд внася принос в изследванията на конферентния туризъм в България.

Освен стандартните в научните изследвания подходи в методическия апарат на работата се съдържат и новаторски елементи. Обогатена е теорията за вида бизнес хотел чрез разработена от автора дефиниция и е предложена класификация на бизнес хотелите, което представлява теоретико-методологичен принос.

Систематизирани са и особеностите на конферентния хотелиерски продукт, което позволява надграждане на концепцията за туристическа дестинация в аспекта на дестинация за конферентен туризъм. Това позволява съставянето на модел за създаване и оценка на качествен конферентен хотелиерски продукт на дестинация, като коректно са посочени и съществуващите слабости.

При разработката на дисертацията е събрана и анализирана обемна и разнородна информация. Представени са актуални данни за предлагания конферентен хотелиерски продукт в дестинация Велико Търново на база съществуващата суперструктура и възможностите за обслужване на дванадесет определени като „бизнес хотел“ туристически предприятия в града. Емпиричната информация, гарантирана от самите хотелиери е систематизирана и анализирана научно, коректно, съобразно възприетата от докторанта методика.

Предложените подходи и средства очертават възможностите за развитие на Велико Търново като дестинация за конферентен туризъм.

Резултатите от изследването са приложими и полезни и биха могли да послужат за разработване на насочена политика, както на местно, така и на национално ниво с цел реализиране на икономическия потенциал на конферентния туризъм в град Велико Търново.

6. Публикации и участие в научни форуми

По темата на дисертационния труд са представени 4 публикации, което отговаря на изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет - Варна. Те са от участие в научни конференции и са публикувани в научни сборници и списания.

7. Критични бележки и препоръки

Критичните бележки – препоръки се отнасят главно за необходимостта от по-задълбочено изследване и изясняване на теоретичните постановки в областта на конферентния туризъм. Може да се помисли и за разширяване обхвата на изследваната туристическа дестинация.

8. Въпроси към дисертанта

- Има ли възможност и необходимост от увеличаване броя на бизнес-хотелите в град Велико Търново?
- Какво е мнението на дисертанта относно идеята за изграждане на експозиционен център на терена на Старото военно училище като възможност за развитие на конферентен туризъм във Велико Търново?

9. Заключение

Представената дисертация на Надежда Костадинова е завършен научен труд с оригинални приноси, доказващи, че кандидатът има задълбочени теоретични знания и способности за самостоятелни научни изследвания. Декларираните цел и задачи са успешно изпълнени. Дисертационният труд, както и публикациите по него, са самостоятелно дело на дисертанта, и отговаря на изискванията на нормативните документи.

Даваме своята положителна оценка (ДА) и предлагаме на членовете на Уважаемото Научно жури да гласуват с (ДА) за присъждането на научната и образователна степен „доктор“ на **Надежда Стоянова Костадинова** в научна област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.9. Туризъм.

10.05.2021 г.

Гр. Велико Търново

Изготвил рецензията

/проф. д-р Слави Петров Димитров/